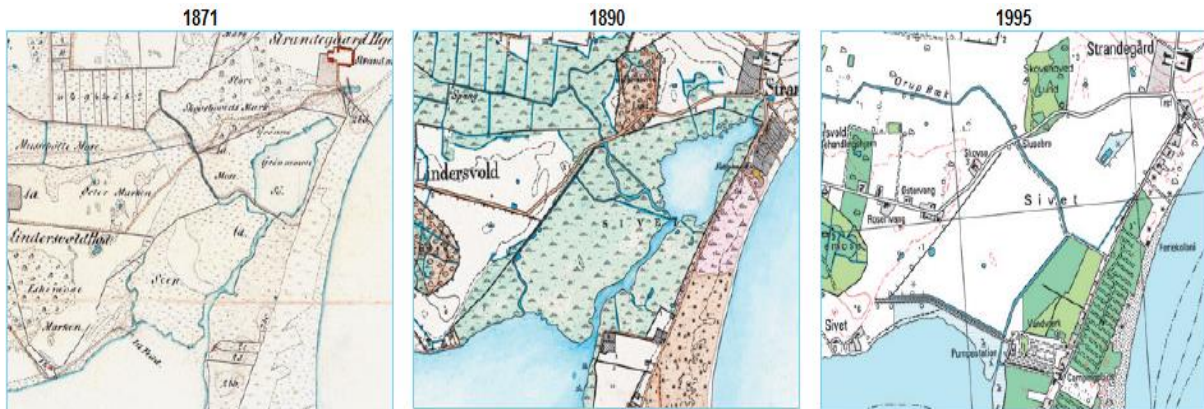

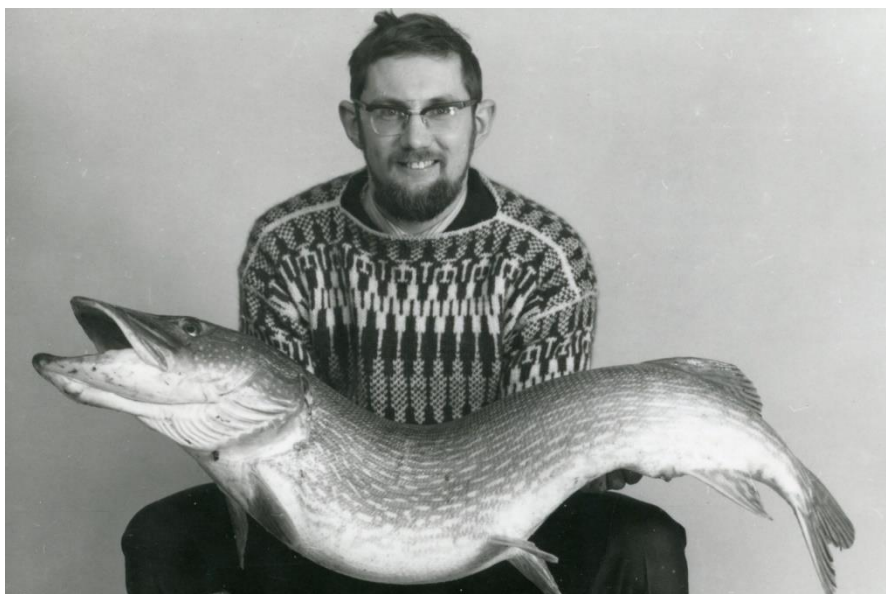
Sydsjællands Brakvands Klub (SBK) – oplæg vedrørende Sivet

Præstø Fjord har op gennem tiden huset en stærk og solid brakvandsgeddebestand, og SBK har derfor stor interesse i det arbejde der foregår, i de kommuner der har kystlinje ud til fjorden.

Præstø Fjord var tilbage i tiden, centrum for et omfattende fiskeri efter brakvandsgedder og mange tons er blevet fanget og indhandlet fra Præstø Havn gennem årene. Drengene pjækkede fra skole for at tage ud og fiske gedder på fjorden i 1960'erne, hvor en kilopris på 4½ til 6 kroner også betød, at fiskeriet efter gedder udgjorde fundamentet for fjordens erhvervsfiskere. På det første halvår kunne man som erhvervsfisker tjene hvad der dengang svarede til en normal årsløn.

I marts 1965 fangede Jørgen Henriksen en gedde på 17½ kg på Præstø Fjord, der i mange år frem var dansk rekord. Gedderne forsvandt dog omkring 1970, hvor en storm fra nordvest pressede vand ned fra Kattegat, hvorfor gedderne blev „saltslået“ og ikke siden er kommet på fode igen, hvis man ser bort fra et par sporadiske opblomstringer. Saltslåninger var sket flere gange i løbet af 1900-tallet og bestandene kom sig normalt i løbet af få år, men denne gang kom bestanden aldrig på fode igen.

Jørgens Henriksens gedde (foto af Jørn Toxværd, Præstø)

Gedderne forsvandt, og det er ikke overraskende vores egen skyld. Kystnære vådområder var gennem tiden, særligt op gennem 1900-tallet, blevet inddæmmet, udpumpet og drænet – og det var netop her gedderne i vores område gik på leg og forplantede sig. De kystnære vådområder blev inddæmmet med landbrugsjord for øje. Den landvundne jord var dog ofte af så ringe bonitet, at det ikke kunne svare sig at dyrke den, hvorefter jordene tit endte som fattige naturtyper, i bedste fald anvendt til græsningsareal.

I forbindelse med landvindingsprojektet Sivet ved Præstø Fjord skrev fiskeribiolog Åge Vedel Tåning, formand for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, et advarende brev i 1957 til Statens Landvindingsudvalg: "Det valgte projekt vil medføre, at hele vandløbet [Orup Bæk] må afskrives som opvækstvand for ål, og det [Sivet] vil også gå tabt som gydeområde for fjordens store bestand af brakvandsgedder".

Da Sivet endegyldigt forsvandt som gydeområde for brakvandsgedderne omkring 1960 led bestanden i Præstø Fjord det afgørende knæk. Vi, SBK, er godt klar over at en fuldstændig tilbagelægning af området som det var oprindeligt, ikke lader sig gøre som det ser ud idag. Væsentlige dele kan dog godt genetableres, således at Sivet atter kan blive en vigtig biotop, vel at mærke hvis genetableringen bliver gjort med umage.

Projektforslaget, der førhen er beskrevet i „Naturstyrelsen Storstrøm, Vådområdeprojekt, Orup Bæk, Teknisk-Biologisk forundersøgelse, november 2012“, skal forbedres, hvis et eventuelt projekt skal give mening i nutidig kontekst. Fjorden skal, efter SBK's mening, ind i Sivet - eventuelt med et højt vandlukke ved Lindersvoldvej, såfremt lodsejerne nord og vest for Lindersvoldvej ikke ønsker at tilslutte sig projektet.

SBK's interesse i Sivet er med øje for brakvandsfiskenes trivsel – men samtidig ved vi også, at med en ambitiøs naturgenopretning af Sivet vil biodiversiteten i området øges ganske betragteligt, for padder, blomster, insekter, fugle m.m., der vil få en oase at boltre sig i. Det er set ved flere naturgenopretningprojekter landet over, at naturen nærmest overfalder de genetablerede områder. Naturen går sin gang af sig selv.

Gedderne havde fra omkring 2010 til 2015 en kort og glørværdig opblomstring før de igen forsvandt. Dog nåede de at vise hvilket potentiale fiskeriet har i forhold til at få lystfiskere til området. Fra Stege Havn blev der fra 2012-2018 afholdt en geddekonkurrence hvert år den første weekend i oktober. Det år hvor konkurrencen toppede var der 300.000 kroner i præmiepuljen, 110 både og 250 deltagere fra Frankrig, Holland, Belgien, Tyskland, Norge, Sverige, Polen og Danmark. Og det var bare til konkurrencen – i den periode valfartede lystfiskerturister til området fra hele landet, og udenlandske lystfiskere på ferie var absolut ikke et særsyn heller.

Fiskeriet og naturen kan komme tilbage igen, hvis viljen er der, og Feddet Camping ville kunne lokke mange lystfiskere til med Fedhavn lige ved siden af. For Præstø Fjord er nøglen til brakvandsgedderne Sivet. Potentialet er stort, både hvad angår lystfiskerturister, men også for alle der finder glæde og trivsel ved at opleve og være i naturskønne områder.

Og så har vi slet ikke været inde på hele klimadelen, hvor lavbundslande, som Sivet udelukkende består af, afgasser CO₂ i mængder man næsten ikke tror på. En afgasning der kan stoppes ved at lade vandet, biodiversiteten og mangfoldigheden vende tilbage. Der er intet at tabe - det er en win-win.

For yderligere information og gode historier fra dengang, hvor brakvandsgedderne var en faktor her i det Sydsjællandske og på øerne, kan jeg kontaktes.

På SBK's vegne

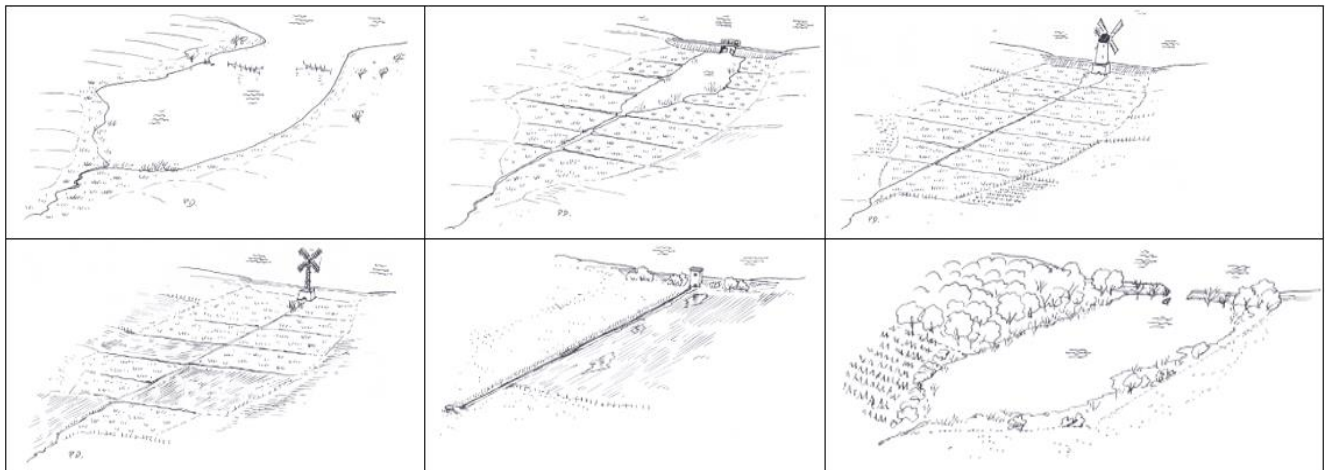
Peter Rasmussen

Skovhusevej 4

4720 Præstø

Tlf.nr.: 6094 7105

E-mail: petermester.snedkersen@gmail.com

Collage lavet af tegninger fra Morten Stenaks bog "De inddæmmede landskaber"